

Til
Statsminister Mette Frederiksen
Formand Jakob Ellemann-Jensen

Kære statsminister Mette Frederiksen og formand Jakob Ellemann-Jensen

2. marts 2020

Vi vil indledningsvist understrege, at vi anerkender, at der er behov for udligning mellem kommuner for at udjævne, da der er strukturelle forskelle i indtægter og udgiftsbehov.

Vi finder dog, at regeringens udspil til en ny udligningsordning indeholder nogle uforståelige og urimelige elementer, som vi hermed anmoder om, at I vil give et ekstra eftersyn i jeres fortsatte forhandlinger om at nå en aftale om en udligningsreform.

Vi har fra Rudersdal og Furesø kommuners side en række fælles forslag til elementer, der bør indgå i forhandlingerne om en udligningsreform:

- en udligningsgrad af beskatningsgrundlaget og overudligning på højst 93 pct.,
- stærkere udligning af meget høje selskabsskatter og af dækningsafgift af offentlige ejendomme,
- demografi bør indgå med en større vægt i opgørelsen af udgiftsbehov,
- færre og mindre puljer og lappeløsninger. Flere midler fordelt som bloktilskud,
- et loft over en mulig hovedstadspulje på maksimalt nuværende niveau og i givet fald en rimelig finansiering heraf.

Disse elementer uddybes i det følgende.

Udligning af beskatningsgrundlaget

Det er fornuftigt at sikre udligning i kommunernes beskatningsgrundlag, men udligningen må ikke være så høj, at den fratager kommuneres incitament til at skabe vækst og velfærd. Der skal være en mekanisme, der sikrer, at den enkelte kommunes bidrag til udligning ikke stiger mere end skattegrundlaget.

Vi finder, at den nuværende overudligningsgrænse på 93 pct. er et velvalgt niveau og foreslår samtidig, at udligningsgraden af beskatningsgrundlag over 125 pct. af landsgennemsnittet højst udlignes med tilsvarende 93 pct.

Af hensyn til kommuner med særligt ugunstige vilkår og særligt lavt beskatningsgrundlag, foreslår vi samtidig, at man fastholder en udligningsgrad på 95 pct. af beskatningsgrundlag lavere end 90 pct. af landsgennemsnittet.

Stærkere udligning af selskabsskat og dækningsafgift af offentlige ejendomme

Der skal være et klart incitament til at skabe vækst - og gerne stærkere end i dag - men det er skævt, at kommuner med et meget højt historisk betinget provenu fra selskabsskatter ikke skal bidrage mere til udligningssystemet. Derfor foreslår vi, at der sker større udligning af særligt høje selskabsskatteprovenuer.

Placeringer af store virksomheder er oftest historisk betinget, hvor kommuner er født med en særlig gave i form af store indtægter fra selskabsskat. Det betyder, at der er kommuner med meget store selskabsskatter, der er væsentligt bedre stillet end andre.

Det samme gør sig gældende for visse kommuners indtægter fra dækningsafgift af offentlige ejendomme.

Disse kommuner kan med regeringens udspil opretholde:

- 1) en lavere skatteprocent,
- 2) et højere serviceniveau,
- 3) samt modtage flere midler i udligning end deres nabokommuner.

Det er ikke rimeligt.

Derfor foreslår vi, at dækningsafgiften af offentlige ejendomme indarbejdes i udligningen.

Demografi bør indgå med en større vægt i opgørelsen af udgiftsbehov

Det er positivt, at regeringen i Økonomaftalen med KL har afsat midler til at imødegå det udgiftspres den demografiske udvikling fører med sig. Det er i sagens natur afgørende, at de ekstra midler bliver ført videre til de kommuner, der oplever en stor og stigende andel af børn og ældre. Derfor bør demografi ikke vægte mindre, men mere i den samlede opgørelse af udgiftsbehov.

Kommunerne vil i de kommende år opleve en markant vækst i antallet af ældre borgere over 80 år. Med regeringens forslag om at justere vægten på det demografiske udgiftsbehov og indføre et kriterium om *lav middellevetid* indfører regeringen i virkeligheden et teknisk bolværk mod det udgiftspres, som kommuner med flere ældre borgere vil opleve de kommende år. Dermed undergraves regeringens løfte om at sikre, at der bliver tilført kommunerne de nødvendi-

ge midler til at dække merudgifterne, som følge af især flere ældre. Til eksempel vil der i Furesø i regeringens udspil være en underkompensation af de demografiske udgifter på op mod 100 mio. kr. frem mod 2030.

Det er i flere analyser påvist, at den stadig lavere vægt til det demografiske udgiftsbehov giver kommuner med mange børn og ældre borgere et lavere serviceniveau end kommuner med mange unge og personer i arbejdsstyrken.

Vi finder det samtidig u hensigtsmæssigt at inkludere et middellevetidskriterium i udligningen, sådan som det foreslås. Ved at indarbejde det som aldersbetinget komponent, er det med til at svække kompensationen af demografiske forhold yderligere.

Såfremt det fastholdes bør det i stedet indarbejdes i det socioøkonomiske udgiftsbehov, som det var tilfældet, sidst man havde et leveårskriterium i udligningssystemet, og indarbejdes som beskrevet nedenfor.

Det undrer os således, at der lægges op til en ny beregningsmæssig metodik for udligningen af dette kriterium. Hvor de andre kriterier i den kommunale udligningsordning udlignes mod landsgennemsnittet, lægges her op til at udligne op imod den længste middellevetid. Vi forslår, at et middellevetidskriterium, såfremt det fastholdes, udlignes ud fra landsgennemsnittet.

Færre og mindre puljer og lappeløsninger. Flere midler fordelt som bloktilskud
Regeringens udspil til reform flytter store beløb rundt mellem kommunerne. Vi vil appellere til, at evt. øgede midler i systemet, herunder at finansieringstilskuddet på 3,5 mia. kr. bliver indarbejdet i udligningen, og i langt højere grad end i dag bliver fordelt efter indbyggertal.

Regeringens udligningsudspil skal rette op på ulighed mellem kommuner, og skabe en mere ensartet service overfor borgerne. Derfor vil det være naturligt, at evt. nye midler bliver en del af det samlede bloktilskud, og ikke anvendt til at skabe en yderligere skævhed mellem kommunerne.

Ved en reform af systemet må behovet for puljer blive mindre - og ikke større. Vi skal derfor opfordre til, at der i de videre forhandlinger sker en reduktion i puljernes omfang, og at definitionen af 'vanskeligt stillede kommuner' bliver gjort bredere.

Kriterier for tilskud fra en mulig fremtidig hovedstadspulje

I regeringens udspil er der lagt op til en særlig hovedstadspulje, hvor de foreslåede kriterier med kirurgisk præcision tilgodeser de kommuner, der tidligere var nettobidragmodtagere af den særlige hovedstadsudligning.

Vi mener, det generelle udligningssystem også bør håndtere hovedstadsområdets problemstillinger, men hvis det fastholdes, at etablere en hovedstadspulje, bør den maksimalt fastsættes på nuværende niveau, ligesom kriterierne for at kunne få tilskud herfra bredes ud, så de også omfatter kommuner med andre strukturelle udfordringer – eksempelvis en stor gæld fra før kommunesammenlægningen.

Finansiering af en mulig fremtidig hovedstadspulje

Regeringens udspil indebærer desuden en meget skæv finansiering af hovedstadspuljen. Vi støtter op om, at bedre stillede kommuner afleverer mest til en eventuel hovedstadspulje, men et knæk fra 0,04 pct. til 1,25 pct. af beskatningsgrundlaget er et meget markant og unødvendigt højt knæk. Vi foreslår en væsentlig mere ligelig finansieringsmodel.

Det er vores håb, at I vil tage vores betragtninger med i det videre, så der kan sikres en balance i udligningssystemet, så borgerne ikke skal opleve, at kvaliteten af velfærden er helt forskellig fra kommune til kommune.

Vi deltager gerne i en nærmere dialog om ovenstående.

Med venlig hilsen

Jens Ive
Borgmester (V)
Rudersdal Kommune

Ole Bondo Christensen
Borgmester (S)
Furesø Kommune